

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักและวิธีสอนคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับเยาวชนจากวรรณกรรมที่กษิณ: วรรณกรรมคัดสรร ชุด นิทานคำกาพย์ จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ จันทาคาคำกาพย์ วันการคำกาพย์ ป้องครกคำกาพย์ เจ็ดจาคำกาพย์ นายตันคำกาพย์ สุทธิกรรมชาตคาคำกาพย์ เต้าทองคำกาพย์ พระรถเมรีคำกาพย์ สุบินชาตคาคำกาพย์ พระวรวงศ์คำกาพย์ พระวรพินธ์คำกาพย์ พญาหงส์คำกาพย์ และเสื่อโค ก กาคำกาพย์ ผลการศึกษาพบว่าหลักคุณธรรมจริยธรรมจากวรรณกรรมมี 2 ประเด็น คือ หลักคุณธรรมจริยธรรมสำหรับการพัฒนาตนเอง ได้แก่ การใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การมีสำนึกทางศีลธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย การมีปัญญา รู้ชัด ความรอบคอบ ความพอเพียง ความอดทนอดกลั้น ความรับผิดชอบในหน้าที่ และความสัตย์สุจริต และหลักคุณธรรมจริยธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ความมีน้ำใจ ความกตัญญูกตเวที ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นประชาธิปไตย และความสุภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้สอดคล้องตามแนวพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ของรัฐบาลและนโยบายของมหาวิทยาลัยทักษิณ (พ.ศ.2555-2556) ส่วนวิธีสอนคุณธรรมจริยธรรมมี 5 วิธี ได้แก่ การบอกคุณธรรมจริยธรรมของตัวละครโดยตรง การเปรียบเทียบให้เห็นพฤติกรรมของผู้ที่มีและไม่มีคุณธรรมจริยธรรมแบบคู่ขนาน การจัดให้มีบุคคลที่น่าเชื่อถือช่วยวิจารณ์และแก้ไขข้อบกพร่องด้านคุณธรรมจริยธรรม การยกย่อง ชมเชยและให้รางวัลสำหรับการประพฤติดีมีคุณธรรมจริยธรรม และการสร้างกฎเกณฑ์หรือสถานการณ์เพื่อเน้นย้ำพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคมน่าจะนำวิธีการเหล่านี้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เยาวชน

ผลจากการที่ผู้สอนฝึกให้นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ถอดบทเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมจากวรรณกรรมพบว่านิสิตมีความสามารถในการถอดบทเรียนเป็นอย่างดี และมีความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดของบลูม (Bloom Taxonomy) ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 0.84) โดยมีทักษะด้านการตอบคำถามแบบปรนัยมากกว่าอัตนัย

คำสำคัญ: หลักและวิธีสอนคุณธรรมจริยธรรม เยาวชน วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้